

ภาวะผู้นำดิจิทัล และการจัดการความยั่งยืน (ESG) ที่มีอิทธิพลต่อผลดำเนินงาน
องค์การของอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาคร
DIGITAL LEADERSHIP AND ESG MANAGEMENT AFFECTING
ORGANIZATIONAL PERFORMANCE OF FOOD INDUSTRY IN SAMUT SAKHON

จันจิราภรณ์ ปานยินดี

Janjirapon Panyindee

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

Nakhon Pathom Rajabhat University

สมพร ปานยินดี, ประภัสรา คงสาธิตพร, โสภิดา ทะสังข

Somporn Panyindee, Prapasara Kongsatitporn, Sopida Tasangkha

มหาวิทยาลัยสยาม

Siam University

พิเชษฐ์ มุสิกโปดก

Pichet Musikapodok

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Mahamakut Buddhist University

*Corresponding Author E-mail: somporn.panyindee@gmail.com

Received October 4, 2024, ปี; Revised December 23, 2024; Accepted December 24, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัล การจัดการความยั่งยืน (ESG) และผลดำเนินงานองค์การของอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาคร 2) ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัล และการจัดการความยั่งยืน (ESG) ที่มีอิทธิพลต่อผลดำเนินงานองค์การของอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาคร โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามจากผู้บริหารองค์การในอุตสาหกรรมอาหารของจังหวัดสมุทรสาครจำนวน 181 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สถิติเชิงอนุมานได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า

1) ภาวะผู้นำดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) การจัดการความยั่งยืน ด้านสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) การจัดการความยั่งยืน ด้านสังคมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) การจัดการความยั่งยืน ด้านบรรษัทภิบาลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) และผลดำเนินงานองค์การมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$)

2) ภาวะผู้นำดิจิทัลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลดำเนินงานองค์การของอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 การจัดการความยั่งยืน (ESG) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลดำเนินงานองค์การอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ของภาวะผู้นำดิจิทัล การจัดการความยั่งยืน (ESG) ด้านสังคม ด้านบรรษัทภิบาล และด้านสิ่งแวดล้อม เท่ากับ 0.580 0.565 0.542 และ 0.500 ตามลำดับ

3) ภาวะผู้นำดิจิทัลมีอิทธิพลทางบวกต่อผลดำเนินงานองค์การ ($\beta = 0.317$) และการจัดการความยั่งยืน ด้านสังคมมีอิทธิพลทางบวกต่อผลดำเนินงานองค์การของอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาคร ($\beta = 0.261$)

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำดิจิทัล, การจัดการความยั่งยืน, ผลดำเนินงานองค์การ

Abstract

The objectives of this research were 1) to investigate the correlation among digital leadership, ESG management and organizational performance of food industry in Samut Sakhon, 2) to investigate the effects of digital leadership and ESG management on organizational performance of food industry in Samut Sakhon. The research was quantitative. The questionnaire was used as the tool for data collection from 181 executives from the food industry in Samut Sakhon. Data analysis employed descriptive statistics, including the mean and standard deviation, as well as inferential statistics such as Pearson correlation analysis and multiple regression analysis. The research results were found as follows;

1) The mean of digital leadership was at a high level ($\bar{X} = 3.81$). The mean of ESG management in the environmental aspect was at a high level ($\bar{X} = 3.83$). The mean of ESG management in the social aspect was at a high level ($\bar{X} = 3.81$). The mean of ESG management in the governance aspect was at a high level ($\bar{X} = 3.91$). The mean of organizational performance was at a high level ($\bar{X} = 3.97$).

2) Digital leadership had a significant positive correlation with organizational performance of food industry in Samut Sakhon at 0.01 level. ESG management had a significant positive correlation with organizational performance at 0.01 level as well. The correlation coefficient for digital leadership, ESG management in the social, governance and environmental aspects were 0.580, 0.565, 0.542 and 0.500 respectively.

3) Digital leadership had a positive effect on organizational performance ($\beta = 0.317$) and ESG management in the social aspect had a positive effect on organizational performance of food industry in Samut Sakhon ($\beta = 0.261$).

Keywords: digital leadership, ESG management, organizational performance

บทนำ

อุตสาหกรรมอาหารเป็นอุตสาหกรรมสำคัญที่สร้างรายได้ให้กับประเทศไทยจำนวนมาก โดยการส่งออกสินค้าอาหารในไตรมาสที่ 1 ปี 2567 มีมูลค่า 387,891 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.9 โดยมีกลุ่มสินค้าที่การส่งออกขยายตัวเพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าว อาหารพร้อมทาน อาหารสัตว์เลี้ยง แป้งมันสำปะหลัง และเครื่องปรุงรส เป็นไปตามความต้องการของตลาดต่างประเทศ ขณะที่ต้นทุนวัตถุดิบในกลุ่มอาหารทะเลแปรรูปและอาหารสัตว์เลี้ยงลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลทำให้ปริมาณคำสั่งซื้อของลูกค้ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เป็นโอกาสในการเติบโตที่ดีของอุตสาหกรรมอาหาร (ศูนย์วิจัยวิจัยเพื่ออุตสาหกรรมอาหาร, 2567) ประเทศไทยมีความพร้อมด้านทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรทางทะเลอุดมสมบูรณ์ ทำให้ประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญส่งออกไปยังต่างประเทศ โดยจังหวัดสมุทรสาคร จัดว่าเป็นแหล่งยุทธศาสตร์สำคัญในการผลิต แปรรูป และส่งออกอาหารไปยังต่างประเทศ เป็น“ฮับอาหารทะเลแปรรูป” ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย เนื่องจากความได้เปรียบด้านทำเลที่ตั้งใกล้กับแหล่งจับสัตว์น้ำใกล้กับท่าเรือสำคัญที่ช่วยขนส่งไปต่างประเทศ ลดต้นทุนและประหยัดเวลาการขนส่ง นอกจากนี้ยังสามารถส่งผลิตภัณฑ์ตรงไปยังกลุ่มลูกค้าขนาดใหญ่ในกรุงเทพฯ ได้อย่างรวดเร็ว จึงทำให้สมุทรสาครเป็นที่ตั้งของโรงงานผลิตอาหารขนาดใหญ่ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หลายแห่ง เช่น บริษัทไทยยูเนียนกรุ๊ปจำกัด (มหาชน) บริษัทเจริญโภคภัณฑ์อาหารจำกัด (มหาชน) เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีโรงงานผลิตอาหารขนาดกลางและขนาดย่อมจำนวนมากผลิตอาหารส่งออกไปยังต่างประเทศและในประเทศ (สุรินทร์ เจนพิทยา, 2566) อย่างไรก็ตามท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี รวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์ และข้อมูลขนาดใหญ่ ทำให้องค์กรเกิดการพัฒนาเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน (Peng, 2022) ผู้บริหารองค์กรต้องมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อรักษาระดับผลการดำเนินงานขององค์กรให้องค์กรอยู่รอด (Mollah et al., 2023) ดังนั้นองค์กรจึงต้องการผู้นำที่มีความสามารถด้านดิจิทัลเพื่อสร้างผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภาวะผู้นำดิจิทัลถือเป็นปัจจัยสำคัญในการปรับปรุงและพัฒนาองค์กร เพื่อสร้างผลการดำเนินงานที่ยั่งยืน (Khaw et al., 2022) ช่วยจัดการการเปลี่ยนแปลงและมีอิทธิพลต่อผลการปฏิบัติงานและความสำเร็จทางธุรกิจโดยรวม

ขณะที่ในปี 2030 องค์กรสหประชาชาติ (UN) ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นวาระสำคัญ ส่งผลให้แต่ละองค์กรปรับปรุงการบริหารจัดการบนพื้นฐานของความยั่งยืน ปัจจุบันอุตสาหกรรมอาหารประสบกับความท้าทายจากกลุ่มประเทศคู่ค้าที่สำคัญ ได้แก่ สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา จีน และญี่ปุ่น โดยกลุ่มประเทศเหล่านี้กำหนดกฎเกณฑ์ด้านความยั่งยืน (ESG) เช่น ประเทศจีนกำหนดกฎหมายว่าด้วยภาษีคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ประเทศสหรัฐอเมริกามีกฎหมายห้ามนำเข้าสินค้าที่ผลิตจากแรงงานจากการค้ามนุษย์ เป็นต้น มาตรการดังกล่าวส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมอาหารทั้งทางตรงและทางอ้อม (จิรศักดิ์ คำสุริย์ และคณะ, 2566) ทำให้ผู้บริหารต้องปรับรูปแบบการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการความยั่งยืน (ESG) เพื่อให้้องค์กรสามารถส่งสินค้าไปยังประเทศคู่ค้าได้ นอกจากนี้การจัดการเพื่อความยั่งยืน ด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาลช่วยปรับปรุงคุณค่าขององค์กร ทำให้องค์กรเป็นที่ยอมรับและได้รับความสนใจจากนักลงทุน (Park & Jang, 2021) สร้างภาพลักษณ์ที่ดีระหว่างองค์กรกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การเพิ่มความสามารถ

ในการแข่งขัน (De Souza Barbosa et al., 2023) สร้างชื่อเสียงให้กับองค์กร สร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุน และเพิ่มผลการดำเนินงานที่ดีให้กับองค์กร (Zhan, 2023)

ทั้งนี้จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังกล่าวในบริบทของประเทศไทยยังมีค่อนข้างน้อยและอาจไม่ได้แสดงผลให้เห็นอย่างชัดเจนมากนัก ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัล การจัดการความยั่งยืน (ESG) ที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานขององค์กรของอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งผลของการศึกษาจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาครและจังหวัดอื่นในประเทศไทย ใช้เป็นข้อมูลในการเตรียมความพร้อมองค์กร พัฒนาบุคลากรให้มีภาวะผู้นำดิจิทัล และวางแผนองค์กรที่สอดคล้องกับแนวทางการจัดการความยั่งยืน (ESG) เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายให้องค์การเติบโตอย่างยั่งยืนเป็นผู้นำในการผลิตในอุตสาหกรรมอาหารต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัล การจัดการความยั่งยืน (ESG) และผลดำเนินงานขององค์กรของอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัล และการจัดการความยั่งยืน (ESG) ที่มีอิทธิพลต่อผลดำเนินงานขององค์กรของอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาคร

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัล

ภาวะผู้นำดิจิทัล หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่มีอิทธิพลต่อผู้อื่น เช่น เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชา โดยใช้เทคโนโลยีและการมีส่วนร่วมของเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาองค์กรให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ล่วงหน้า (Tulungen et al., 2022) ความสามารถทางเทคโนโลยีและปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่ผลการปฏิบัติงานที่ยั่งยืน (Saddique et al., 2023) ผู้นำยุคใหม่ต้องสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในยุคดิจิทัลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร (Winanti, 2023) การมีวิสัยทัศน์ในการเปลี่ยนแปลง การมองไปข้างหน้า ความรู้ด้านดิจิทัล และมีความสามารถในการปรับตัว (Sagbas, 2023) ภาวะผู้นำดิจิทัลประกอบด้วย การเปิดรับดิจิทัล การอำนวยความสะดวกในการขับเคลื่อนดิจิทัล การปรับตัวและความยืดหยุ่นทางดิจิทัล การปลูกฝังวัฒนธรรมดิจิทัล ทักษะดิจิทัล และความฉลาดในการแข่งขันทางดิจิทัล (Munsamy et al., 2023)

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความยั่งยืน

การจัดการความยั่งยืน (ESG Management) หมายถึง กระบวนการที่ดำเนินการจัดการองค์การไปสู่ทิศทางที่พึงประสงค์โดยการแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและบรรษัทภิบาลอย่างสร้างสรรค์ผ่านการคิดของผู้ประกอบการ รวมทั้งรักษาความยั่งยืนขององค์กร ด้วยการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Niu et al., 2022) ขณะที่ Zhou et al. (2023) กล่าวว่าการจัดการความยั่งยืนมี 3 ด้านประกอบด้วย ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคมและด้านบรรษัทภิบาล ซึ่งจัดองค์การนำแนวคิดความยั่งยืนมากำหนดเป็นกลยุทธ์และการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ

รวมถึงการคุ้มครองสิทธิของผู้ถือหุ้น มีคณะกรรมการในการบริหารจัดการและมีการเปิดเผยข้อมูล และมีหน่วยงานตรวจสอบ (Yang & Han, 2023) สอดคล้องกับ Park & Jang (2021) ที่กล่าวว่า การจัดการความยั่งยืนเป็นแนวทางที่องค์กรใช้ในการดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาลเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

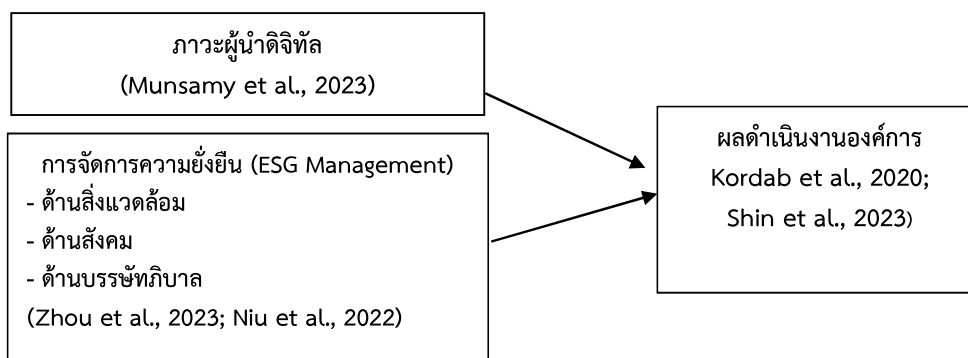
แนวคิดเกี่ยวกับผลดำเนินงานองค์กร

ผลดำเนินงานองค์กร หมายถึง ผลลัพธ์ที่แท้จริงขององค์กรเมื่อเทียบกับผลลัพธ์ที่คาดหวังหรือเป้าหมาย (Tulungen et al., 2022) ผลการดำเนินงานองค์กร ประกอบด้วย ผลกำไรและมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ผลิตรหรือให้บริการที่มีคุณภาพสูง สามารถนำเสนอสินค้าหรือการบริการใหม่ ๆ ปรับปรุงสินค้าหรือบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งสามารถแข่งขันในตลาดปัจจุบันได้ (Kordab et al., 2020; Shin et al., 2023)

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัล การจัดการความยั่งยืน (ESG) กับผลการดำเนินงานองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Shin et al. (2023) ที่พบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลมีความสัมพันธ์ทางบวกและมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานองค์กร และ Winanti (2023) พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลมีอิทธิพลต่อผลดำเนินงานองค์กร รวมถึงภาวะผู้นำดิจิทัลส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานที่ยั่งยืน (Saddique et al., 2023; Mollah et al., 2023; Khaw et al., 2022) นอกจากนี้ยังพบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลมีอิทธิพลต่อผลการปฏิบัติงานด้านความพึงพอใจของลูกค้า ด้านคุณภาพ และด้านผลิตภาพ (Tulungen et al., 2022) ขณะที่การจัดการสิ่งแวดล้อม สังคมและบรรษัทภิบาลมีความสัมพันธ์ทางบวกและมีอิทธิพลต่อผลการปฏิบัติงานขององค์กร (Alareeni & Hamdan, 2020)

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ คณะผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ตามแนวคิดของ Munsamy et al. (2023); Zhou et al. (2023); Niu et al. (2022); Kordab et al. (2020); Shin et al., 2023) ประกอบด้วย ภาวะผู้นำดิจิทัล การจัดการความยั่งยืน (ESG) และผลการดำเนินงานองค์กร โดยมีรายละเอียดดังนี้

แผนภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ พื้นที่วิจัย คือ จังหวัดสมุทรสาคร ประชากร คือ ผู้บริหารองค์การในอุตสาหกรรมอาหาร จำนวน 768 ราย (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร, 2565) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่มีจำนวนแน่นอนจึงใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 263 ราย และใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์จำนวน 768 ชุด ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน พ.ศ. 2567 เมื่อครบกำหนดตามระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้รับแบบสอบถามกลับมาทั้งหมด 206 ชุด แต่เป็นแบบสอบถามที่ไม่พบสถานประกอบการ จำนวน 25 ชุด เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ทั้งสิ้น 181 ชุด คิดเป็นอัตราผลตอบแทนร้อยละ 24.36 ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker et al. (2007) ได้เสนอว่าการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ต้องมีอัตราการตอบกลับอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงจะถือว่ายอมรับได้

การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

โดยทำการตรวจสอบความความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น โดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Item of Objective Congruence Index) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่าทุกข้อมีค่า 0.67 ขึ้นไป และตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) จากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.95 ซึ่งทุกตัวแปรมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟามากกว่า 0.70 ถือเป็นค่าที่ยอมรับได้ (Hair et al., 2006)

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติ ผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. การวิเคราะห์สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นภาวะผู้นำดิจิทัล การจัดการความยั่งยืน (ESG) และผลดำเนินงานองค์การของอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาคร
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัล ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความยั่งยืน (ESG) และความคิดเห็นเกี่ยวกับผลดำเนินงานองค์การของอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาคร และผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณและการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ เพื่อทดสอบอิทธิพลของภาวะผู้นำดิจิทัล การจัดการความยั่งยืน (ESG) และผลดำเนินงานองค์การของอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาคร

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลวิจัยพบว่า ผู้บริหารองค์การแสดงความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัล การจัดการความยั่งยืน (ESG) และผลดำเนินงานองค์การของอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำดิจิทัล การจัดการความยั่งยืน (ESG) และผลดำเนินงานองค์การของอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาคร

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ภาวะผู้นำดิจิทัล (LE)	3.81	0.58	มาก
การจัดการความยั่งยืน ด้านสิ่งแวดล้อม (EN)	3.83	0.72	มาก
การจัดการความยั่งยืน ด้านสังคม (SO)	3.81	0.67	มาก
การจัดการความยั่งยืน ด้านบรรษัทภิบาล (GO)	3.91	0.43	มาก
ผลดำเนินงานองค์การ (PER)	3.97	0.71	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำดิจิทัล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.58) การจัดการความยั่งยืน ด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.72) การจัดการความยั่งยืน ด้านสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.67) การจัดการความยั่งยืน ด้านบรรษัทภิบาล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.43) และผลดำเนินงานองค์การ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.71)

และเมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ พบว่าผลดำเนินงานองค์การของอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาคร มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กับภาวะผู้นำดิจิทัล การจัดการความยั่งยืน (ESG) ด้านสังคม ด้านบรรษัทภิบาล และด้านสิ่งแวดล้อม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงสรุปค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัล การจัดการความยั่งยืน (ESG) กับผลดำเนินงานองค์การของอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาคร

ตัวแปร	LE	EN	SO	GO	PER
ภาวะผู้นำดิจิทัล (LE)	1.000				
การจัดการความยั่งยืน ด้านสิ่งแวดล้อม (EN)	0.702**	1.000			
การจัดการความยั่งยืน ด้านสังคม (SO)	0.722**	0.794**	1.000		
การจัดการความยั่งยืน ด้านบรรษัทภิบาล (GO)	0.768**	0.725**	0.776**	1.000	
ผลดำเนินงานองค์การ (PER)	0.580***	0.500**	0.565**	0.542**	1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ พบว่าผลดำเนินงานองค์การในอุตสาหกรรมอาหารของจังหวัดสมุทรสาคร มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กับภาวะผู้นำดิจิทัล การจัดการความยั่งยืน (ESG) ด้านสังคม ด้านบรรษัทภิบาล และด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.580 0.565 0.542 และ 0.500 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา ก่อนการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน ผู้วิจัยตรวจสอบความเป็นอิสระต่อกันของค่าความคลาดเคลื่อน โดยใช้สถิติทดสอบ Durbin-Watson มีค่าเท่ากับ 1.95 มีค่าระหว่าง 1.50-2.50 ถือว่ายอมรับได้ กล่าวคือ ค่าความคลาดเคลื่อนมีอิสระต่อกัน (กัลยา วาณิชยบัญชา, 2550) ในลำดับต่อมาผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยพิจารณา ค่า VIF เท่ากับ 3.48 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 ปรากฏผลสอดคล้องกับ Lee et al. (2000) ซึ่งได้เสนอว่า ค่า VIF น้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันมากเกินไป ดังนั้นตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จึงไม่มีปัญหา Multicollinearity

วัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า มี 2 ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางบวกต่อผลดำเนินงานองค์การของอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำดิจิทัล และการจัดการความยั่งยืน ด้านสังคม สำหรับการจัดการความยั่งยืน ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านบรรษัทภิบาล ไม่พบความมีอิทธิพลต่อผลดำเนินงานองค์การ

ตารางที่ 3 แสดงข้อมูลการทดสอบความสัมพันธ์การถดถอยกับผลดำเนินงานองค์การ

ตัวแปร	ผลดำเนินงานองค์การ				
	B	Std. Error	Beta	t	p
ค่าคงที่	0.832	0.390		2.133	0.034
ภาวะผู้นำดิจิทัล (LE)	0.385	0.121	0.317	3.188	.002**
การจัดการความยั่งยืน ด้านสิ่งแวดล้อม (EN)	0.001	0.102	0.001	0.006	0.995
การจัดการความยั่งยืน ด้านสังคม (SO)	0.277	0.119	0.261	2.319	0.022*
การจัดการความยั่งยืน ด้านบรรษัทภิบาล (GO)	0.157	0.176	0.096	0.893	0.373
Adjust $R^2 = .370$ $R^2 = .384$ $R = .619$					

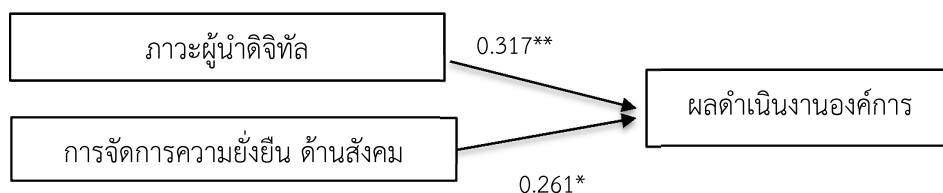
** $P < 0.01$, * $P < 0.05$

จากตารางที่ 3 แสดงข้อมูลการทดสอบความสัมพันธ์การถดถอยกับผลดำเนินงานองค์การ พบว่า มี 2 ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางบวกต่อผลดำเนินงานองค์การของอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ได้แก่ ภาวะผู้นำดิจิทัล และการจัดการความยั่งยืน ด้านสังคม สำหรับการจัดการความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม และด้านบรรษัทภิบาลไม่พบความสัมพันธ์กับผลดำเนินงานองค์การ ซึ่งด้านภาวะผู้นำดิจิทัลมีอิทธิพลทางบวกสูงสุด กล่าวคือ เมื่อจำนวนภาวะผู้นำดิจิทัลเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้ผลดำเนินงานองค์การเพิ่มขึ้น 0.317 (31.7%) ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลทางบวก รองลงมาคือ การจัดการความยั่งยืน ด้านสังคม กล่าวคือ เมื่อจำนวนหน่วยการจัดการความยั่งยืน ด้านสังคม เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลต่อผลดำเนินงานองค์การเพิ่มขึ้น 0.261 (26.1%) สามารถแสดงสมการการพยากรณ์ผลดำเนินงานองค์การของอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาคร ได้ดังนี้

ผลดำเนินงานองค์การ = $0.832 + 0.385$ (ภาวะผู้นำดิจิทัล) + 0.277 (การจัดการความยั่งยืน ด้านสังคม)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ผลดำเนินงานองค์การของอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาคร ประกอบด้วย 2 ปัจจัย คือ ภาวะผู้นำดิจิทัล และการจัดการความยั่งยืน ด้านสังคม ดังแสดงในแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 แสดงการพยากรณ์ภาวะผู้นำดิจิทัล การจัดการความยั่งยืน ด้านสังคมที่มีอิทธิพลต่อผลดำเนินงานองค์การของอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาคร

อภิปรายผล

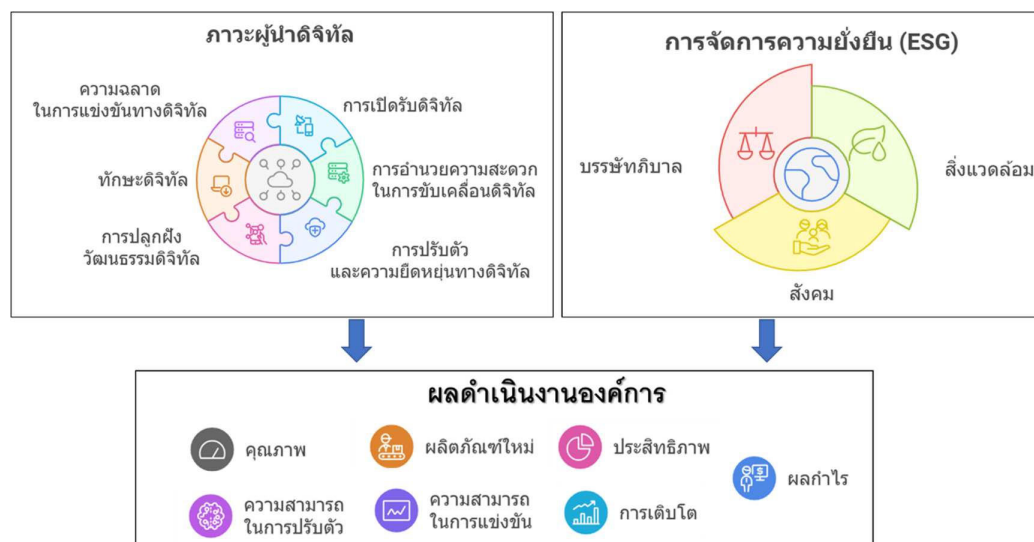
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลและการจัดการความยั่งยืน (ESG) ด้านสังคม ด้านบรรษัทภิบาล และด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลดำเนินงานองค์การของอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาคร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Shin et al. (2023) ที่พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลดำเนินงานองค์การ เช่นเดียวกันกับ Alareeni & Hamdan (2020) พบว่า การจัดการความยั่งยืนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลดำเนินงานองค์การ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลมีอิทธิพลต่อผลดำเนินงานองค์การ กล่าวคือ ผู้นำต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลในการวางแผนและตัดสินใจ เพื่อให้การสร้างผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Winanti (2023) พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลมีอิทธิพลต่อผลดำเนินงานองค์การ เช่นเดียวกันกับ Tulungen et al. (2022) พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลมีอิทธิพลต่อผลการปฏิบัติงานด้านความพึงพอใจของลูกค้า ด้านคุณภาพ และด้านผลผลิตภาพ สอดคล้องกับ Saddique et al. (2023) พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลมีอิทธิพลต่อผลดำเนินงานที่ยั่งยืน นอกจากนี้ การจัดการความยั่งยืน ด้านสังคม องค์การที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ดูแลใส่ใจทั้งแรงงาน ผู้บริหาร ตลอดจนลูกค้า ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ย่อมส่งผลต่อผลการดำเนินงานที่ดี และเป็นการสร้างภาพลักษณ์และชื่อเสียงให้กับองค์กร สอดคล้องกับ กฤตชน วงศ์รัตน์ และธิดารัตน์ ปิ่นทอง (2563) ที่พบว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมอาหารจังหวัดเพชรบุรี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการดำเนินงาน เช่นเดียวกับ ขวัญยิหาว ไซยมาลา และอิสราภรณ์ หนูผล (2560) พบว่า บริษัทที่มีการร่วมทุนกับบริษัทข้ามชาติในกลุ่มประเทศ OECD และการเปิดเผยการทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการทำกำไร (ROA)

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัล และการจัดการความยั่งยืน (ESG) ที่มีอิทธิพลต่อผลดำเนินงานองค์การของอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาคร นำมาสู่การพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ผ่านกระบวนการสังเคราะห์ข้อมูลที่เกิดจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเปรียบเทียบผลการวิจัยแต่ละชิ้นเพื่อหาความสอดคล้อง ความแตกต่าง และช่องว่างของความรู้ ตลอดจนนำข้อมูลมาสังเคราะห์ ตีความ เพื่อสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ ทั้งนี้พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัล 6 ด้าน การจัดการความยั่งยืน (ESG) 3 ด้าน เป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลดำเนินงานองค์การในอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในทางทฤษฎีและการปฏิบัติ ซึ่งแสดงในแผนภาพที่ 3 ดังนี้

แผนภาพที่ 3 แสดงผังมโนทัศน์ความสัมพันธ์กันในทางทฤษฎีและการปฏิบัติของภาวะผู้นำดิจิทัล การจัดการความยั่งยืน (ESG) และผลดำเนินงานองค์การของอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาคร

จากแผนภาพที่ 3 แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัล การจัดการความยั่งยืน (ESG) และผลดำเนินงานองค์การ โดยความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่เกิดจากการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ ซึ่งเป็นเครื่องมือทางสถิติที่ใช้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหลายตัว และใช้ทำนายค่าของตัวแปรหนึ่งได้จากตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ ทั้งนี้จากองค์ความรู้ข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้นำที่มีการเปิดรับดิจิทัล การอำนวยความสะดวก ในการขับเคลื่อนดิจิทัล การปรับตัวและความยืดหยุ่นทางดิจิทัล การปลูกฝังวัฒนธรรมดิจิทัล ทักษะดิจิทัล ความฉลาดในการแข่งขันทางดิจิทัล ทำให้ผลดำเนินงานองค์การมีคุณภาพ ผลิตภัณฑ์ใหม่ ประสิทธิภาพ ความสามารถในการปรับตัว ความสามารถในการแข่งขัน ผลกำไร และการเติบโต ขณะเดียวกันการจัดการความยั่งยืน (ESG) ช่วยส่งเสริมให้องค์การมีผลดำเนินงานที่ดีเช่นเดียวกัน

สรุป

สรุปในภาพรวมของบทความ ได้นำเสนอข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัล และการจัดการความยั่งยืน (ESG) ที่มีอิทธิพลต่อผลดำเนินงานองค์การของอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารองค์การในอุตสาหกรรมอาหารของจังหวัดสมุทรสาคร มีความคิดเห็นทางบวกต่อภาวะผู้นำดิจิทัล และการจัดการเพื่อความยั่งยืน และปัจจัยด้านภาวะผู้นำดิจิทัล และการจัดการความยั่งยืนด้านสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลดำเนินงานองค์การของอุตสาหกรรมอาหารในจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวคือ ผู้บริหารองค์การมีทักษะและความสามารถในการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการวางแผนและการตัดสินใจในการทำงาน เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ทิศทางของการพัฒนาภาวะผู้นำยุคใหม่ในทุกระดับจึงมุ่งเน้นทักษะด้านดิจิทัลให้มากขึ้น ร่วมกับการจัดการองค์การบนพื้นฐานของความยั่งยืน (ESG) เน้นความสมดุล 3 ด้าน คือ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม และบรรษัทภิบาล โดยเฉพาะด้านสังคมที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค การเคารพความแตกต่างและความเสมอภาค การส่งเสริมแรงงานสตรี และการต่อต้านการใช้แรงงานเด็ก เป็นต้น ซึ่งประเทศคู่ค้ามักใช้ประเด็นด้านสังคม มาเป็นเกณฑ์ในการอนุญาตให้นำเข้าสินค้า องค์การพึงแสดงให้เห็นถึงเจตนาจริงและความพยายามในการป้องกันมิให้เกิดการละเมิดกฎหมาย มีแนวปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชนที่ดีตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อเป็นการสร้างภาพลักษณ์และโอกาสในการเติบโตของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมอาหารต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลและการจัดการความยั่งยืน (ESG) ด้านสังคม ด้านบรรษัทภิบาล และด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลดำเนินงานองค์การ องค์การควรส่งเสริมการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลให้กับบุคลากรทุกระดับในองค์การ และกำหนดนโยบายการจัดการความยั่งยืน (ESG) ด้านสังคม ด้านบรรษัทภิบาล และด้านสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจน ซึ่งช่วยเพิ่มผลดำเนินงานองค์การให้มีคุณภาพ และการเติบโตอย่างต่อเนื่อง

1.2 ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัล และการจัดการความยั่งยืนด้านสังคมมีอิทธิพลต่อผลดำเนินงานองค์การ ซึ่งองค์การยกระดับภาวะผู้นำดิจิทัลในองค์การ โดยเสริมสร้างทักษะการเปิดรับดิจิทัล การอำนวยความสะดวกในการขับเคลื่อนดิจิทัล การปรับตัวและความยืดหยุ่นทางดิจิทัล การปลูกฝังวัฒนธรรมดิจิทัล การพัฒนาทักษะดิจิทัลและความฉลาดในการแข่งขันทางดิจิทัล เพื่อให้เกิดการปรับตัวและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน นอกจากนี้ องค์การควรสนับสนุนกิจกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม สังคมและบรรษัทภิบาล โดยด้านสิ่งแวดล้อมองค์การควรมีการรณรงค์การลดมลพิษทางอากาศ การลดปริมาณน้ำทิ้ง ขยะมูลฝอย การใช้วัสดุอันตรายน้อยลง ด้านสังคม องค์การควรจัดฝึกอบรมและพัฒนาพนักงาน ส่งเสริมอาชีพอนามัยและความปลอดภัยของพนักงาน สร้างความมั่นคงและความพึงพอใจในงานของพนักงาน ชุมชนและสังคม ด้านบรรษัทภิบาล องค์การปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนด ปรับปรุงกฎและข้อบังคับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เพิ่มประสิทธิภาพกลไกการควบคุมความเสี่ยง ตลอดจนส่งเสริมความโปร่งใสในการเปิดเผยข้อมูล

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผู้วิจัยอาจใช้วิธีวิจัยแบบผสม (Mixed-method design) ด้วยการทำแบบวิธีเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และแบบวิธีเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีเชิงปริมาณเป็นหลักและใช้วิธีเชิงคุณภาพมาเสริมเพื่อขยายความ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก Focus Group หรือวิธีอื่นตามความเหมาะสม

2.2 เลือกศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการของอุตสาหกรรมอื่น เนื่องจากทิศทางการบริหารองค์การทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงกลุ่มการค้าต่าง ๆ ให้ความสำคัญกับการจัดการความยั่งยืน (ESG) หลายประเทศนำการจัดการความยั่งยืน (ESG) มาใช้เป็นมาตรการในการกีดกันทางการค้า สินค้านำเข้าต้องมาจากธุรกิจที่มีการดำเนินงานเป็นไปตามกฎระเบียบ มาตรการความยั่งยืน (ESG) ซึ่งแต่ละอุตสาหกรรมมีความรุนแรงจากผลกระทบมาตรการ ESG และความสามารถในการปรับตัวที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- กฤตชน วงศ์รัตน์ และจิตติรัตน์ ปิ่นทอง. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจกับการดำเนินงานของโรงงานอุตสาหกรรมอาหารจังหวัดเพชรบุรี. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี*, 10(1), 98-108. <https://journal.pbru.ac.th/onlinearticles.php?cid=13>
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2550). *การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Windows*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ขวัญยิหวา ไชยมาลา และอิสราภรณ์ หนูผล. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างการทำ ความรับผิดชอบต่อสังคมกับผลการดำเนินงานขององค์กร. *วารสารสหศาสตร์ศรีปทุม ชลบุรี*, 3(2), 1-9. <https://www.chonburi.spu.ac.th/interdiscip/filepdf/A851530174562.pdf>
- จิรศักดิ์ คำสุริย์ ดุจเดือน ฮามวงศ์ และอลิตา ยิ้มพยัคฆ์. (2566). รายงานวิจัยแนวทางการปรับตัวของอุตสาหกรรมอาหารไทยเพื่อรับมือระเบียบกฎเกณฑ์ด้านความยั่งยืน (ESG). สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. https://www.oie.go.th/assets/portals/1/files/study_report/Thai_food_ESG.pdf
- ศูนย์วิจัยวิจัยเพื่ออุตสาหกรรมอาหาร. (2567, มิถุนายน). *อุตสาหกรรมอาหารไทยไตรมาสที่ 1 และแนวโน้มไตรมาสที่ 2 ปี 2567*. สถาบันอาหาร. https://fic.nfi.or.th/foodindustry_quarterlySituation-detail.php?smid=2901
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร. (2565). รายงานความเคลื่อนไหวการลงทุนอุตสาหกรรมของจังหวัดสมุทรสาคร ประจำเดือนมีนาคม 2565. <https://samutsakhon.industry.go.th/th/cms-of-119>
- สุนทร เจนพิทยา. (2566, 22 ธันวาคม). *ส่องจุดแข็ง สมุทรสาคร ทำไมขึ้นแท่น ฮับอาหารทะเลแปรรูปใหญ่สุดของไทย*. กรุงเทพฯธุรกิจ. <https://www.bangkokbiznews.com/business/1104939>
- Aaker, D. A., Kumar, V., & Day, G. S. (2007). *Marketing research*. John Wiley & Son.

- Alareeni, B. A. & Hamdan, A. (2020). ESG impact on performance of us S&P 500-listed firms. *Corporate Governance*, 20(7), 1409-1428. <https://doi.org/10.1108/CG-06-2020-0258>
- De Souza Barbosa, A., Da Silva, M. C. B. C., Da Silva, L. B., Morioka, S. N. & De Souza, V. F. (2023). Integration of environmental, social, and governance (ESG) criteria: their impacts on corporate sustainability performance. *Humanities and Social Sciences Communications*, 10, 410. <https://doi.org/10.1057/s41599-023-01919-0>
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (2006). *Multivariate Data Analysis* (6th ed.). Pearson Prentice Hall.
- Khaw, T. Y., Teoh, A. P., Khalid, S. N. A. & Letchmunan, S. (2022). The impact of digital leadership on sustainable performance: A systematic literature review. *Journal of Management Development*, 41(9/10), 514-534. <https://doi.org/10.1108/JMD-03-2022-0070>
- Kordab, M., Raudeliuniene, J. & Meidute-Kavaliauskiene, I. (2020). Mediating role of knowledge management in the relationship between organizational learning and sustainable organizational performance. *Sustainability*, 12(23), 10061. <https://doi.org/10.3390/su122310061>
- Lee, C. F., Lee, J. C., & Lee, A. C. (2000). *Statistics for business and financial economics*. World Scientific.
- Mollah, M. A., Choi, J. H., Hwang, S. J. & Shin, J. K. (2023). Exploring a pathway to sustainable organizational performance of south korea in the digital age: the effect of digital leadership on it capabilities and organizational learning. *Sustainability*, 15(10), 7875. <https://doi.org/10.3390/su15107875>
- Munsamy, M., Dhanpat, N. & Barkhuizen, E. N. (2023). The development and validation of a digital leadership competency scale. *Acta Commercii*, 23(1), 1057. <https://doi.org/10.4102/ac.v23i1.1057>
- Niu, S., Park, B. I. & Jung, J. S. (2022). The effects of digital leadership and ESG management on organizational innovation and sustainability. *Sustainability*, 14(23), 15639. <https://doi.org/10.3390/su142315639>
- Park, S. R., & Jang, J. Y. (2021). The impact of ESG management on investment decision: Institutional investors' perceptions of country-specific ESG criteria. *International Journal of Financial Studies*, 9(3), 48. <https://doi.org/10.3390/ijfs9030048>
- Peng, B. (2022). Digital leadership: State governance in the era of digital technology. *Cultures of Science*, 5(4), 210-225. <https://doi.org/10.1177/2096608321989835>
- Saddique, F., Ramzan, B., Sanyal, S., & Alamari, J. (2023). Role of digital leadership towards sustainable business performance: A parallel mediation model. *Journal*

- of Infrastructure, Policy and Development*, 7(3), 2023. <https://doi.org/10.24294/jipd.v7i3.2416>
- Sagbas, M., Oktaysoy, O., Topcuoglu, E., Kaygin, E. & Erdogan, F. A. (2023). The mediating role of innovative behavior on the effect of digital leadership on intrapreneurship intention and job performance. *Behavioral Sciences*, 13(10), 874. <https://doi.org/10.3390/bs13100874>
- Shin, J., Mollah, M. A. & Choi, J. (2023). Sustainability and organizational performance in South Korea: The effect of digital leadership on digital culture and employees' digital capabilities. *Sustainability*, 15(3), 2027. <https://doi.org/10.3390/su15032027>
- Tulungen, E. E., Tewal, B. & Pandowo, M. (2022). The role of digital leadership mediated by digital skill in improving organizational performance. *Journal of Accounting Research, Organization and Economics*, 5(2), 156-171. <https://doi.org/10.24815/jaroe.v5i2.26182>
- Winanti, M. B. (2023). How is the role of digital leadership and knowledge sharing on performance? An empirical study on SMEs in bandung west java. *International Journal of Artificial Intelligence Research*, 6(1.1). <https://doi.org/10.29099/ijair.v6i1.296>
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). Harper and Row Publisher.
- Yang, O. S. & Han, J. H. (2023). Assessing the effect of corporate ESG management on corporate financial & market performance and export. *Sustainability*, 15(3), 2316. <https://doi.org/10.3390/su15032316>
- Zhan, S. (2023). ESG and corporate performance: A review. *SHS Web of Conferences*, 169, 01064. <https://doi.org/10.1051/shsconf/202316901064>
- Zhou, S., Rashid, M. H. U., Mohd. Zobair, S. A., Sobhani, F. A. & Siddik, A. B. (2023). Does ESG impact firms' sustainability performance? The mediating effect of innovation performance. *Sustainability*, 15(6), 5586. <https://doi.org/10.3390/su15065586>